NA LA I TREP

Ki Poetry Khasi

Da

U Jostsing Kharwanlang

1992

NA LA I TREP

ki Potri khasi

Da u G. Jostsingh
Kharwanlang

Sienshon nongkong 1992.

Iu ka hok long trai la tyngkai.

La shon ha Scorpio Printing Press

This book is published with the financial Asistanec from the State Goverment of Meghalaya.

DOR RS. 10/-

Ka Jingsngew nguh

Nyngkong nyngshap, nga sngew ba nga dei ban ainguh ia u Trai kynrad nongbuh nongthaw U ba la ai bor ai buit ia nga kat haauh ba ngan da lah ban pynmih pyrthei ia kane ka kot.

Ka *Jingsngewnguh ka ba kyrpang ka leit:-*

(I) *Sha i Mei bad i Pa kiba la ai ia nga ka long rynieng kumne kum ba nga lang mynta.*

(ii) *Sha ka Sorkar Jylla kaba la ibit ban ai jing iarap pisa ia nga. Ba ngan pynmih pyrthei ia kane ka kot.*

(iii) *Sha I Bah T. Marbaniang I trai ka Scorpio printing press, bad kumjuh ruh, sha baroh kito ki lok ki jor kiba la ia rap ia nga ha na ki bun byntа.*

Shikyntien ar kyntien

Ka poitri khasi "NA LA I TREP" ka kynthup ia ki katto katne tylli ki Jingrwai Bun na kine ki jingrwai ki long kiba mih na ka Tyllong dohnud u nongthoh. Hynrei khyndiat tylli nga la pynshong nongrim halor ki katto katne ki puriskam bad ki purinam.

Dei ka jing i tynnad ka mariang ka ba don sawdong ka ri khasi, bad ka rukom im jong baroh ki jait bynriew ki ba shong ha ka kaba la pynlong ia nga ban takliaw ia la u thied janor bad ban ngam sha ki thwei jong ka jing pyrkhat.

Namar ba ka dei ka sien ka ba nyngkong. Ha ka juh ka por ngam tip hi ruh kiei kita ki thup ki tda ha ka rukom thoh poitri ka juk mynta, nga ngeit shibun ki jingduna phin shem kumta nga ieh ha phi ki nongpule ban

"pdiang ia kaba dei
pyndap ia kaba duna
kyntait ia ka balait.

Riat samthiah
Dated 21-9-92

U Nongthoh

Ki khung

Na la iingtrep

1. I trep ba ieit i trep ba thiang;
Katne ka sap ha nga i phnieng,
Nga san rangbah bad mih pyrthei,
Dei na i trep ba ieit i mei.

2. Jingsneng jingkraw, jingdoh jingdait;
I trep ia nga im ju pyllait,
Ka ding ba rhem sawdong ka dpei,
Ka ieng sakhi hakhmat pyrthei.

3. Ha khmih mynta na trep i mei;
U khun ba ieit ua mih pyrthei,
Ban ieit ban wad ia ka khusnam,
Sha la trep ba ieit ngan wallam.

4. Sha jngai sha jngai na trep ba ieit;
Ban batai ruh ym don thylliej,
Dei sha ka ri kaba jngai bah,
Ba mynsiem jong nga ruh ka kwah.

5. Wat la jingeh bad shah kren beiñ;
Wat ki shyieng ruh sngew kum ban khein,
Haduh ban ioh ia ka khusnam,
Sha trep i mei ngan sdang ban jam.

6. La i jingmut ba tang shi sur;
Jingphyrnai ruh paw kum ki khlur,
Ha ka ri kaba don khusnam,
Sap ki Blei ia nga la ialam.

7. Ko jinglong doh na nga to khlad;
Jingrhem mynsiem ia nga to bat,
Ia ka khusnam ba ngan ieit rah,
Sha iing i mei mynsiem ka kwah,

8. Wat la niuhkhlieh sngew kum ban hap;
Dohnud da mynsiem shynrang dap,
Ai ba kin mih ki soh sara.
Ban pynlyngngoh pyrthei mynta.

9. Ngam hun ba tang katne kan biang;
La kor aibuit ngan ai umphniang,
Wat la khusnam kane ha nga,
Sha trep i mei ngah rah mynta.

10. Hadien b'la tuid ki wah rupa;
Khusnam palat i'u mawhira,
Sha trep i mei ngan buh mynta,
Ban pynlyngngoh pyrthei thala.

U KHUN NGEITSNENG

1. Ka kmie bad la u khun ngeit sneng;
Ia ka lawei ki sdang ban seng,
Ban ieng ka daw ka ksaw ka kpong,
B'la seng lupa u ni u kong.

2. katba ka kmie ka dang lah hi;
Ka trei minot man la ka sngi,
Mynmiet I'u khun ka sneng ka kraw,
Ba un tip nyngkong I'U Nongthaw.

3. "Khun ymnai bud ia ka rongphong;
Ioh ba ka phai kylla khongpong,
Ngin im da u soh bad u pai,
Kine ba shnong la jong byllai."

4. U khun ngeit sneng u ong "ynnai;
Rongphong tang nalor ka phyrnai,
La i jingmut barit hi triang,
Thop ngan ialeh khlem jingsheptieng."

5. Kum 'mat tymmen kmie ka iohi;
U khun un jop shisien ka sngi,
Jingeh ia ka ki ker sawdong,
Ka ong "b'u ai U Nongpynlong."

6. "Kum nuksa barit khun to long;
Ai kiwei ia phi kin mat ong,
Sha kliar u lum khun leit iuh kjat,
Ia ka pyrthei to pyn pyrkhat."

7. Ki ktien jingsneng jingkraw ka kmie;
Ha dohnud khun ngeit sneng ki kie,
Er langthari kim lah pynngop,
Wat ki wah ruh kim lah lynshop.

8. U khun ngeit sneng u iai duwai;
Ba U Nongthaw Un ai jingshai,
Ba jinglong doh kan ym kwah brai,
Mynsiem shynrang pat kan sharai.

9. Haba pyrkhat phin sngewlyngngoh;
Kum khun ngeit sneng naei yn ioh,
U long ba duk na sdang ha kut,
Jingsneng ka kmie ban klet um nud.

10. To bud ko lok to bud ko jor;
Jingsneng ki kmie ki kpa niewkor,
Da burom ruh ia kur ia kha,
Khnang ba ha pyrthei phin shem bha.

Tiew knup Mawiang

1. Tiew knup mawiang kyrteng phi dei ;
Ha shiteng riat phi shong marwei,
Phi sieng iwbih ha la i por,
Ia thabalieh pynking janor.

2. Teng teng erlangthari ka beh,
Phi hap kohnguh ym lah pyneh,
Ia phi por ka dangap kyrhai,
Pyrkhat jlan marwei jai pa jai.

3. Jingsneng jingkraw ka kmie bapli;
Ki sahkut ha dohnud jong phi,
Tiew knup mawiang wat pyn pangnud,
Jingsneng ka kmie to iai ban bud.

4. Ba kum ka kmie kaba iohi;
Nyngkong ia u Bnai bad ka Sngi,
Katto phi i ha la ki dur,
"To tip mawiang phi don l'i kur."

5. "Ki thabalieh ko knupmawiang ;
Ki sdang ban jan ban ioh syniang,
Ka tarajur to bat ha kti,
Da pynshongdor ioh hap shakri."

6. U knup mawiang ha la marwei;
Um pat pyrkhat ia ka lawei,
Ki kha ki man ki lok ki jor
Ia u ki ong la dei ka por.

7. Tiew knup mawiang kum u Rangbah;
Ban suk i kur nyngkong u kwah,
Ban roi ban par u tnum tyndai,
Tang ia kata u iai khuslai.

8. Ban kheit ia phi ki kwah ki thrang;
Wat la kim nang suh doh kyndang,
Ban ioh ban tih lei na tynrai,
Kin ong katto la biang ynnai.

9. Tiew knup mawiang ha la I bor;
Ia jinglong briew u iai niew kor,
U kwah b'U Nongbuh Nongpynlong,
Un ai ka bor ban ioh ka nong.

10. Ko lok lada phi sngewtynnad;
Ia kmie ia kpa shuwa pashat,
Ba u thawlang bad ka iawbei,
Kin ym sah nud na phi ei ei.

U HA NGAMEI

1. U Hangamei jingthaw phylla;
Sngewbiang nadong shadong,
Phi i um pher hi na ki mrad,
Lait tang ha ka jinglong.

2. Lyngngeh ha u shong; Jingshong
U pyrkhat bun jingmut,
Ban ioh ban pynsaja u hun,
Khlem da bishar na sdang ha kut.

3. Shibun ki mraw bad ki koidi;
Hapoh jong u ki don,
Tang shu hukum la hap shu ngeit,
Wat la ki tip ba kin shah phon.

4 Um ju pyrkhat ne pynshongnia ;
Rit khraw khein dewthala,
U shu ngeit biej tang ia kito,
Sdieh pylleng khlem kylla.

5. U dei jingthaw ba kum lawang ;
Theh um ruh ym ju jhieh,
Thik kum kito ki jait dohkha,
Ba shoh jadu h'u wieh.

6. Lada u lap lei jingbakla ;
Rit kat symbai tyrso,
Lyngka ban tih u bat ha kti,
Khlem tip jylliew katno.

7. Um ju ithuh ia ka dustur ;
Kaba lieh kaba iong,
U leh la kum uba tip lut,
Buit palat ia seiniong.

8. Hap peit b'u leh la kum khaw eit ;
Sian mynsim biej pyrthei,
Hynrei thylliej kloi u pynjrong,
Pynbiej ban ioh bam ei.

9. Palat i'u rhah jong ka jingkwah ;
Ban bam shongprah shongshang,
Khlem nang peit ia u thngiat la jong,
Kiwei nyngkong u sdang.

10 Ah ! me u hangamei to tip ;
Dang bun kiba halor,
Shisien ka sngi baroh na me,
Kin khlad ki lok ki jor.

11. Ko hangamei bret noh kito;
Ki sut barim jong phi,
Kiba thymmai kın jin da bha,
Ha phi ban mih bujli.

12. Lada ki juh ki sut phi phong;
Phi lah mo ban phong sah?
Shislen ka sngi, ia phi kin ieh,
Wat la marwei phim kwah.

13. Lada sut thymmai phi phah suh;
Nongthew un bap kyllı?
"Kaba kumno ka jain phi mon?
Ale jied hi ma phı."

14. Ha nga ia me ko hangamei;
Iwei niuh kjat ngam khıh.
Khulom kum u lyngka me bat,
Jyllıew pat mem lah tih:

15. Ko lok ko jor naduh mynta;
Wat ai lad ia jingsniew
Lada shabar ngı shah lyngshop,
Nongthaw ka nong Un siew.

I Lieng Kynda

1. Nga iohi ia i lieng kynda;
Ba per halor sla um,
Khlem u maji nga i jynjar,
Shane shatai im ksiad im ksar.

2. Hynrei tiak tang don u maji;
Im i khuslai ei ei,
Namar ia u boitha u king,
Ban iaid shakhmat khlem kynran dien.

3. I bud kylleng kat b'u ialam;
Ia ka mariang im tieng,
Im tieng wat la ka sngi ka shoh,
Namar jingim i ngeit ban ioh.

4. Kat b'u wallam i pdiang sngewbha;
I iai kynshew bad iai kunai,
I bynta shiiak kat kum ki por,
Wat la im nang ka suit ka shor.

5. I lieng kynda hapoh i trep;
I phnieng jingmut pyrkhat,
Ba u maji bad u boitha.
Kin ym kylla long dewthala.

6. Teng teng u phria, lyer ki lynshop
Ia i ban pynduh jingkyrmen,
Da jingmut skhem i pynphai ktien,
"U briew baroh u bym lah biang."

7. Teng khat umsaw ka wan tyllep;
Ia i ha la rukom rukom,
Im artatien namar i tip,
Kim lah neh slem hynrei shibit.

8. Ki riew heh spah na ki sawdong;
la i ki ia i bein,
Hynrei phewse lada kin twad,
Kin ong "Jingsuk bneng i la mad."

9. Maji ruh khlem i lieng kynda;
U sah ha ka jingdum,
Namar um nang kunai kynshew,
Ban pynroi spah ban pynroi phew.

10. U pdiang sngewbha, jingmut jong ka;
Da pynshongnia marwei,
Ban ym bakla u thew pyrla,
Palat ia ba thew ksiar rupa.

11. Ah! lieng kynda imat dei tang;
H'i thiar jong phi la bsiat,
Ba marynthing bad duitara,
Ki ieng sakhi haduh mynta.

12. Ko phi i lieng kynda ba rit;
Er batemon to kjit,
La dei tang ha i trep jong phi,
Ba ym don miet ne ym don sngi.

MEI RI KHASI

1. Ha pneh mei ri Khasi;
Nga shong rieh tngen sngewbha,
Nga kum leit iohi liak.
U khla ha lyngkha.

2. Marwei ban ieng ialeh;
Ngam nud nga tieng nga kyiuh,
Shabeh shyntur u ang;
Kum ban nguid khlem ieh shuh.

3. Da jingkyndeh shadem;
Sha shnong kloi nga mareh,
Ban khot lut ia baroh;
Ki tang ban ieng ialeh.

4. Tang khyndiat da jingshlur;
Ban ieng ialeh ki sdang,
Kim tieng la dei ban iap;
Ne shah klun ha ryndang.

5. Mei ri khasi ia ngi kyrkhu;
Wat la ngi long duna,
Ban da la riti la dustur;
Ban lait na jingthala.

6. U khla u don ki bniat ban dait·
Ngin tur ngin ym kynran,
Tyrsim ba nep ba un ioh skiah;
Ia ngi ban duh ban dam.

7. Bun kiba shong samthiah;
I kumba pdiang sngewbha,
Kim tip ah! kiba pli;
Ka ri ban shah bynda.

8. Iehnoh kato ka bam dohkhlein;
Kham lah ka doh ba jwat,
Haduh katne ban shong kli kti;
Bad peit khlem da pyrkhat.

9. Lada baroh kumne ngi long;
Kan myntoi aiu sha?
Mei ri khasi la jan ban hap;
Sha ki khyndai niamra.

10. Tylli ngin ieng saphret kyllon;
Kumba ong ki riewstad.
Kyndit khie joit ne jot noh thiaw;
Ba kren ki riew pyrkhat.

11

Iewduh

1. Na kliar u Lum; Marwei nga peit ;
Iewduh nga i nyngkong,
Jingitynnad ngam lah mut dur,
Ki sbat ha nga la ieng ne shong.

2. Ynda nga rung na lynti bah ;
Ban da peit shin janai .
Ngam shym mutdur katne pha lah,
Ban kdup u jan u jngai.

3. Ko iew u khun khasi khara ;
Ka dur phylla pha deng,
Shano ka nam kaba shisha ?
Ban tip la dei mano ba weng.

4. Kam i dei iew khasi khara :
Kumba la seng u Longshuwa ,
Kat sha ba iaid tang iing bangla ,
Hato kam dei ka jingshisha ?

5. Iewduh lada kumne phan duh ;
Kyrteng nam bad burom,
Kat i'u ba wan pha pdiang salhuh,
Ban rieh ha pha da bun rukom.

6. Ah! ko iewduh u khun khasi ;
Kylleng ia pha la bna,
Wat la nga iaid mihngi sepngi ,
Ka nam jong pha ka iai sawa.

7. Ko 'Lei Shyllong shisha shaei ?
Ki nongbuh nongpynlong,
Iathuh ia nga shisha balei ?
Iewduh kumne ka long.

8. Ko khun khasi ko khun khara ;
Ko ba peit ko ba i,
Ia ka iewduh naduh mynta,
To tip ka long ka jong phi hi,

9. Lada ngi shem ki Lapalang ;
Ba kjit jingim jong ka,
Ngin ieng ngin beh sha jngai sha swang,
Ba ha iewduh ym ai jaka.

10. To ieng da buit da bor baroh ;
Panpoh la ki syngkai ,
La ki jabieng ruh ia pynproh ,
Ba briew kin i na jan na jngai.

NGAM JU PYRKHAT

1. Nga im hangne ha sla pyrthei;
Ngam ju pyrkhat jylliew ei ei,
La nga lah ne em ban im sah?
Ngam ju pyrkhat hynrei nga kwah.

2. Ngam ju pyrkhat la ngan ioh shuh?
Nalor kaba nga ioh pahuh,
Ki lok ki jor kine byllai,
Ngam tip kaei ka jingkhuslai.

3. Ngam ju pyrkhat balei ha nga?
Jingsneng i mei ngam sngew phuidda,
Nga pynsyrwa ei la ka por,
Wat la ka long ka spah ba kor.

4. Ngam ju pyrkhat ha lade hi;
Ioh i mei in thung sner pukni,
Ban her sha ri ka bymjukut,
Tang kata marwei nga sahnud.

5. Ngam ju pyrkhat Ngaptung ha ksing;
B'un sngew ialade kat u Sing,
Ban ioh ban bam khlem da jawsyep,
Haduh ban shlei phyrdong u thep.

6, Ngam ju pyrkhat mynsiem jong nga;
Joh lehse pha iong kum u rnga,
Nga da kwah eh ba phan kylla.
Kham lieh arshah ia kot sada.

7. Ngam ju pyrkhat sngi ia ki wan;
Jingeh bad jynjar ia nga ban,
Namar ngam lah bat i'u moina,
B'la ieh sa tang ka ruh suda.

8. Ngam ju pyrkhat balei ha nga;
Mynsiem pha khih lyngnga pisa,
Ha u kynjri ki sai rupa,
Imat pha kwah ban jngai na nga.

9. Ngam ju pyrkhat jingieit ba jwat;
Haduh ba um rupa kim rngat,
Ah! ko mynsiem pha iai kynmaw,
Namar la dung kura u khaw.

10. Ngam ju pyrkhat ban kot jingmut;
Daei ngan tah tang mar jynthud,
Nga kynmaw tang kane kawei,
Tangba ngan ong, "Ah! ni wow mei."

U Dieng Kedar

1. U dieng Kedar kyrteng ki ai,
Bun kiba wad ia nga,
Hynrei duna pat kiba ioh ;
Wat la ki ngam sha krem sha kroh.

2. Da la ki thied nga ksam lyngba,
Jingim ba skhem ban ioh,
Ha u mawsiang thrait nga ioh bat;
Haduh ba mariang kam lah rat.

3. Ar sla nyngkong nga mih pyrthei,
Ba briew kin i ka dak,
La jingim nga pynshong nongrim;
Ioh shisien ka sngi ngan shah tim.

4. Kat la i bor nga twad nga pyiar,
Jingthaw ban ai jingtngen,
Khamtam kito ba shem jynjar;
Kum Khynriam Pnar u Bhoi u War.

5. Ter ter ki sla jyrngam nga sei,
Ki bym iap stai thala,
Wat la eriong erngit ka shoh;
Ia nga pynban long kumba doh.

6. Kedar jwain u ieng kum u Bthong,
Ba dap rynieng ryniot,
Sawdong ia u ki péit jawdud;
Leh nohei ban ai ksai kim nud.

7. Ia nam ba bha jong u la bna,
Kat sha ba iaid ba ieng,
Namar dei kum ia une kein;
Hap pyrkhat shwa ban bein.

8. Kum u Kedar to ai ngan long,
La ri ban ap phira,
Ba ioh shisien ka wan urlong;
Trai muluk hap iaid khrong.

KHADSAN TARIK U NAILAR

1. Ka Khadsan tarik u Nailar,
Baroh ngi ia kynmaw,
Dei kum ha kane ka sngi,
Ba India ka lait na jinglong mraw.

2. Ngi kynmaw i'u Mahatma Gandhi,
Bad Tirot Sing u Syiem jong ngi,
Dei da jingshlur ki khun ka ri,
Jinglaitluid mynta wan ha ngi.

3. U Kiang Nongbah khlawait ki Pnar,
Bad Luk Sing Syiem khlawait ki War,
Mynsiem shynrang ki khun ka ri,
Ia jinglaitluid la plie ha ngi.

4. Lama lai rong ba ka kaweh,
Pyni ba lyei la beh,
I'u Lapalang sha la ka ri,
Ba jinglaitluid ka wan ha ngi.

5. Ka Shalyntem ha la ki rong,
Aiu ia ngi ka ong!,
"Shisur jingmut ko khun ka ri,
Rakhe burom kane ka sngi."

"MAWLYNNAI"

1. Ha khmih! ko hep, ei sha utai?
Phyrnai kattai kattai,
Nga kwah leit shim bad ban wallam,
Ban sah ka kyrteng bad ka nam.

2. Ah ! Me u Nongbuh Nongpynlong;
Ia nga iarap ban jop ka thong,
Sha khmat ngan iaid, ngan iai minot,
Ban kiew sha khar, ia nga to khot.

3 Ngam lah ban tip ne iathuh shai;
Lano sha ling ba ngan wan phai,
Ki kjat ba thait, bad dob ba lwait,
Hynrei mynsiem kam man shongthait.

4. Sha jngai sha jngai, nangne ngan jam;
Ban thom lut phar raieh raidam,
Haduh ban ioh i'u mawlynnai,
Sha ling ngan sa sdang ban wan phai.

5. Sha khmat, sha khmat, ngan lai ialeh;
Shaphrang ban jop lut ki jingeh,
Lada i'u Mawlynnai ngam ioh,
Shawei ngam pat kwah ban kynjoh.

6. Mynsiem shynrang to iai kyrshan;
Jingshai to theh, Ah! kti to tan,
Sha ling i'u Mawlynnai ngan lam,
Ko kjat ialam sha khmat to kam.

7. Ah! Me ba donbor kumba ong,
Iarap ia nga ngan rah ka nong,
Hapdeng ka lynti khlaw ba iong,
Ia nga iada na ki jingmong.

8. Ngan iai pyrta bad pynsawa;
U Mawlynnai nga don mynta,
To bud ia nuksa ba la lam,
Shaphrang to iaid, jabieng to lam

KA IEWBAH PYRTHEI

1. Shisien nga poi iewbah pyrthei;
Ngam tip ka kut ka sdang na ei,
Ka iew kaba phylla shisha,
Lehse phim tip sngap ngan khana.

2. Sawdong ka iew la ker kynroh;
Na khyrdop bah hap rung baroh,
Hapdeng ka Iew don u lum rit,
Uba ngan sa khana la syit.

3. Ka die ka thied ngam lah sngewthuh;
Kat shaba iaid nga sngew hajuh.
Bun tang nongdie, duna nongthied,
Sahkut ki mar hajuh khlem plied.

4. Nongiew baroh ki hap kohnguh;
I'u nongsynshar kumba la buh,
Sngewsih kito sngewbha kito,
Ym ju don koit hangno hangno.

5. Ynda la dei ka por ban wai;
Nongsharai put da sur jingrwai,
Napdeng ka iew nalor lum rit,
Lai sien u put ba kin kyndit.

6. Ynda la dei ka por leit phai;
Jing i phylla ni hai re hai,
Ym lah ithuh kynthei shynrang,
Ki juh ki dur khmat ki phalang.

7. Nga mih de bak ban leit phai noh;
Namar ba la sdang tap u lyoh,
Lynti ki iaid nadien nga bud,
Shi kyntien ban kren ruh ngam nud.

8. Lynti ki iaid wow jingkylluid;
I kum naduh mynsiem ki khuid,
Khadduh ki poi h'i khyrdop bah,
Jlang ba ki rung marwei nga sah.

9. Marwei hangta sa bad ka tieng;
Namar nga hap kylla da dien,
Nga hap ban iaid wat la ki kjat,
Ki la sdang thait bad la sdang lwait.

10. Lynti thymmai nga sdang ban iaid;
Wat la ka doh ka la sdang lwait,
Mynsiem da jingshlur ka ong "tur,
Wat tieng wat kyiuh ia ki liew nur."

11. Katba nga iaid tang jingjynjar;
Ki shiah baker la kum ka jar,
Nga weng da kti kadiang kamon,
Nga ngeit b'U Nongiarap u don.

12. Nangta nga poi lynti ba khim;
Hangta nga ong ia nga la tim,
Jingdum synnia ym lah batai,
Ym lah sngewthuh katno jingjngai.

13. Ka ktien pat kut, thaba jingshai;
Ngam lah sngewthuh mano ba ai,
Ka lynti khim war ka kylluid,
Khlem don nongsar palat jingkhuid.

14. Da suk nga iaid khlem jingpynwit;
Ha pynthor kba nga poi kyndit,
Na sdang ha kut iaid halor ktieh,
Nga sngew kumba la bit na khlieh.

15. Harud wahduid don trep ba rit ;
Phyrnai jingshai kat sharak rit,
Tok-tok nga tied ia ka jingkhang,
Kum khot sngewbha ka plie hi wang.

16, I 'Thei samla kum 'lei khuri ;
Khmat phyrnai palat ia kjat sngi,
I ong "Ale nga pdiang sngewbha,
Da dohnud khuid ba sngur nylla."

17. Jingsneng jingkraw shuwa ngan mih ;
Ia dohnud jong nga kumba tih
Ummat rupa ia jaw kylliang,
Da jingsngewbha mariang ka pdiang.

18, Hangta nga hiar ki khlaw ba rben ;
Bad iaid balor ki sohpai len.
Jingkieng tang uwei u nar iuh,
Nga hap iaid da ka jingsngewthuh.

19. Ha trai mawsiang khadduh nga shong ;
Namar ba nga la sngew tyrkhong,
Nga sngew tuid um nalor mawsiang,
Nga jngoh ban dih bad ban jah shang.

20. Ban kiew i'u thiep nga iohi lypa
Ka khyrdop rit ba ap ia nga,
Para markhmat ngung nga kynduh;
Hamar hangta nga sdang sngewthuh.

21. Kaba khadduh kane ka dei ;
Ia nga ki ong "wat sngewei ei,
Kum ki nongap b'la pynkup bor,
Shwa phin rung phin hap siew dor."

22. Da nia nga siew ia dor ba kwah;
Ia nga kumta ban bat kim lah,
La bor la buit nga pyndonkam,
Shuwa ba kjat sha khmat kan lam.

23. Katba kot el da khmat dorbin;
Kam jngai nga peit ki dak ki shin,
Ki khmat leit shat sha u paitbah,
Ki dei kito na ka iewbah.

24. Shuwa ban kiew shalor u lum;
Ha khyrdop law saiteh saikhum,
Nongap ba plie tang shi jingkhang.
Imat u bishar naba sdang.

25. Ha khmat jong u ha ka khyrdop;
Jingbishar don ia hok ia pop,
Lynti bakut hangta ka long,
Kumba ki la lah sdang nyngkong.

26. Na khlieh ha kjat nongap jingkhang;
Ka bui bishar ia nga ka khang,
Hangta u ong "Por kam pat dei,
Khie leit dang bun kam ha pyrthei."

LUM SHYLLONG

1. Ko Lum Shyllong—ko Lum Shyllong,
Kylleng ia me la bna,
Naduh hyndai haduh mynta,
Ia me la iai iathuh khana.

2. Katba sotti juk kam pat ieh,
Me lah ban pynshisha,
Ba me dei khun phrangsngi jong ka,
Ym khun pongka ka juk mynta,

3, Myrwei me ieng khrek me jyrngam,
Bad me iai ieng sakhi,
Ban pynshisha ba ri Khasi.
Ka dei ka ri jong ngi.

4, Ki thapbalieh ha la ki dur,
Sawdong ia me ki her.
U ngap u lwai ruh khlem sngew pher,
Sur sngewtynnad pynher.

5. Ki lai tylli ki um jingim,
Synia sngi tuid jai jai,
Palat ia ka it lada phai.
La dur khmat iohi shai.

6, Khlek kylla por ksiar por rupa,
Ym don bor ba lah bat,
Wat u phlang ruh bad u kynbat,
Mih pyrthei da pyrkhat.

7, Ka kuli juk da jingsarong,
Ka tur ruma rutit,
Palat i'u ba kha sangsalit,
Ia me sdang pynbit tngit.

8. Nga tieng ba por ki leit ki wan,
Ioh me sniew dur kylla,
Ioh jingpang bampong ba kynsha,
Kin pynsan dak shitta.

9. Nga da kwah eh kum la ka iing,
B'u 'Lei Shyllong un im sngi dngong.
Ban phuh ban phieng nadong shadong.
Kum khnong rijied ka iing nyngkong.

10. Lada ki kynshew spah lade,
Kim khein ka sang ka ma,
Kim ngeit b'u don nongker nongda,
Wat la saw aiom ki kylla.

11. U Lum Shyllong un kylla long,
U Lum ka jingthala,
Un duh bad un iai duh shitta,
Nam burom ba paka.

12. Kan poi ka por mynsiem ka pang,
Ban i khlieh la synlen,
Ba tang shu ktah la btuid la ur,
Kum maw dait sohpailen.

13. La hap sngew synei bad pyrkhat,
Baroh la dei ai jingiarap,
Khnang ba un im u thap u dap,
H'u Lum Shyllong main dei ban bsap.

14. U 'Lei Shyllong um dei ban jngan,
Ne tieng ba khep ba khep,
Bor ban pyni um dei ban pep,
La sap la phong um dei ban btep.

15. Ngam kwah kaei mariang kan ong,
Hynrei sha ka nyngkong ngan phai,
N u Lum Shyllong ban ioh jingshai,
Lawei jong u ban pyn-phyrnai.

KAEI KA JINGSUK

1. Shane shatai haba iaid kai,
Nga iohsngew ka khana,
Hap trei shitom hap trei shitom,
Naduh ba sdang mynta.

2. Ha la marwei ngam kot jingmut,
Ka mut aiu kata?
Sa katno pat ngan trei shitom,
Na kaba trei mynta.

3. Ha i wei i bah nga kylli,
B'u shong iing lai mala,
Kaei mo kata ka jingsuk?
Iathuh lem seh ia nga.

4. Jubab jong u ngam sngew iahap,
B'u ong to peit nuksa,
Ia ka jingim jinglong kiwei,
Bad ruh ia ka jong nga."

5. "Nga suk nga hun ngam ju khuslai,
Ngam ju pyrkhat ei ei,
Nga sngew la biang ia nga katne,
Ha pneh ka sla pyrthei

6. Ha lingtrep u Tymmen nga poi,
Da burom nga kylli,
Parad kaei mo ka jingsuk?
Nga kwah tip sa na phi.

7. U khapbrip ngain u ong "to shong,
Ko hep ba ngan batai,
Tang ar tylli jingsuk ki don,
Kaba jan bad ba jngai."

8. "Jingsuk pyrthei bad jingsuk bneng ;
Ngan iathuh luc mynta,
Dei jingsuk bneng kaba kor tam
Palat ia ksiar Rupa."

9. Hangta marwei kum iuh tdong bsein ;
Ngam bna kaei kata ?
Ka jingsuk bneng kaba kor tam,
Ba la iathuh ia nga.

10. Parad u ong "Sngap ngan iathuh ;
Ba phin kham shai nangta,
Sngewrit, iaishah, bad jingshisha,
Ka biang ia phi katta."

11. U ong "Jingsuk pyrthei ynnai;
Bun tang jingjaw ummat,
Ka jingsuk bneng kaba shisha,
Phim lah ioh lymda wad."

12. Ban sngewrit bad ban iaishah;
Kumno ban ioh ngan leh,
Ngan iai duwai ha la marwei,
Ban jop ha jingialeh.

13. Ha pyrthei ngi sngew ngi la suk ;
Ei ei ruh ngim khuslai,
Hynrei kham kor ka jingsuk bneng,
Ynda phi da tip shai.

14. Wat la shisha ngim lah iohi ;
Ne tip kaei ka bneng.
Hynrei to tip jaka shongneh,
Ia nga ia phi la seng.

15. Shisien pyrkhat ngim lah ban ngeit;
Kumno ka lah ban long
Haba ngim pat i da lade,
Kumno shawei ngin ong.

16 Pyrthei dei tang iing shongbasa;
Jingsuk ynnai ia wad.
Pyrthei bun tang ka rong biria,
Shisien ngin hap iakhlad:

17. Ngan iai ialap bad iai ia riew;
Kat shaba iaid ba ieng
Ka jingsuk bneng lok to ia ngeit,
Ha man dohnud la seng.

18. Ka jingsuk bneng nga la sngewthuh;
Ha man dohnud ka ap,
Tang uba nang ban pyndonkam,
Ha jingjynjar um hap.

19. Ah! ko jingsuk lano ngan ioh;
Ba nga la jynjar sat,
Ngam lah shah shuh haba pyrkhat,
Katne ha nga wan ngat.

20. Ka jingsuk bneng hangtai ka ap;
Ynda khlad na pyrthei,
Ha kaba khuslai ym don shuh,
Ia pyrkhat ha marwei.

Sunapani

1. Janmiet sngi U Blei nga iaid kai,
Harud nong jong ka Sor ,
Sha ki jaka phlang ba jyrngam ,
Ki kjat jong nga ki lam.

2. Hangta erbatemon tesi ,
Jai jai ki beh sngewbha ,
Ki pynkyndeh dohnud, jong nga.
Ban ioh iathuh khana.

3. Ha jingshai phyrnai jong ka sngi,
Mariang jain khor ka kup ,
Ka bor ki khmat ka kum leit shat.
Sha jaka bym pyrkhat,

4. Shajan nga leit ba ngan pynhun ,
Ia jingkwah jong ka doh ,
Nga i lyngngoh ngam tip ei ei ,
I kum i riew kynthei.

5. Ha kliar ka riat marwei i shong ,
Ngam tip kumno im hap ,
Hajuh khlem khih wat tang shi ksai ,
Shniuh i pynnoh rymphai .

6. Jingjrong u shniuh shitom ban thew ,
Ban ktah shitom ban ioh ,
Jinglieh palat ia ka rupa ,
Bad jingkhuid ba nylla.

7. Ka met ka phad kaba i biang,
Kat ban ia mih pyrthei,
Nga pyrkhat marwei bad nga ong,
Dei i'thei nongkyndong.

8. Thlip ba i peit pyrshah ia nga,
I kum ba i lyngngoh,
Shyntur i kbum saw snam ki ngap,
Im i dei riew shem pap.

9. Marwei nga khih pisa lynga,
Ym don ba i ba tip,
Ngam lah shah khadduh nga kylli,
Na ei ka shnong jong phi?

10. Laisien lai wat ba nga kylli,
Ia nga im ai jubab,
Khatduh nga i shyntur i ang,
Ki ngap nang saw kyrang.

11. "I khun khatduh ka sor nga dei,
Kyrteng Sunapani,
Ba ngam ngeit ia i mei i pa,
Na iing ki beh ia nga.

12. Balei ki leh haduh katta?
Ko 'thei sngewbha iathuh.
"Namar ngam kwah ban ia poi kha,
Bad u briew na Bangla."

13. "Shuh shuh ia nga ki la tait kur,
Ktien sang ktien ma ki tim,
Khraw katno ki pop ki jong nga,
Kynrad to map mynta

14. "Na iing nga mih tang sopti poh,
Ban da na ka khlemrain,
Mynta hangne nga hun nga suk,
Wat la ka doh ka duk.

15. Ki sniuh kjat jreng nga sngew ki ieng,
Katba nga sngap ia ka,
Nga sngewtriem bad nga sngewphylla,
Ynda tip jingshisha.

16. Lehse kim tip ba khun khadduh,
Dei ka Nongioh pateng,
Ha ka riti u khun Khasi,
Na Rilang haduh Kupli.

17. Ha la marwei Sunapani,
Ynnai iathew pyrshah
Bainong jong phi ka ap hangtei,
Ynda wai na pyrthei.

18. To mat long kum nongap langbrot,
Katba marwei phi don,
Katne mariang ka ker sawdong,
Sharai da im sngi dngong.

AI JUBAB

1. Jingtyrwa i iohpdiang,
Ba sngewieit ba sngewthiang,
I da pule janai,
Bad tih naduh tynrai.

2. Ynda i la sngewthuh,
Tynrai ba dang pahuh,
I ai jubab kylla,
Ban long sakhi shisha.

3. Nga dei sati rynnong,
I pynshong dor nyngkong,
Ba kham halor ia nga,
Dei i sati rupa."

4. "Ha la i jinglong rit,
Bad i jinglong sotti,
Naduh dohnud baroh,
I iathuh lut ha phi.

5. Sati ksiar ba nylla,
Bun wat ki poi ha ka,
Namar i long ba duk,
I lah sati rupa.

6. Ha ka lawei jong nga,
Shisha ki ia tyrwa,
Spah burom ba paka,
Ryngkat ka ksiar paila.

7. Kumba phi la tyrwa,
I shim ia ka mynta,
Ban deng ha la ka kti,
Bad ba in ieng sakhi.

8. Shisien ba nga la deng,
Junom ngam lah ban law,
Sa tang lymda pynkhlad,
U Trai Nongbuh Nongthaw.

PART - I

SOR - SHILLONG

1. Sha Sor-Shillong - sha Sor-Shillong,
I mei pa ia nga ki ong,
Ki umpohliew kham bha ban dih,
Shata phin leit khun wat sngewsih.

2. Mei pa nga ong ngam sngewlah ngeit,
Kumno shaduh shata ñgan leit?
Khlem don ma phi hajan jong nga,
Kumno ngan khein ki sngi ki ia.

3. Ynnai pyrkhat khun ia kata,
Tang kawei ngeit ia nga,
"Ban im sngewrit bad ban iai shah,
Tang kata khun ia phi nga kwah."

4. Ki sngi ki ia ki wan urlong,
Ban leit iuh kjat ia Sor-Shillong,
Ryngkat bad la i mei i pa,
Lynti lynti ki sneng ia nga.

5. Ha Sor-Shillong nga la iuh kjat,
Jingíada na jingma ngi wad,
Mei pa ki sdang sa ban pynbiang,
Ki jingdonkam shuwa ha iing.

6. Ha sngi ba bud ki leit ialam,
Ia nga sha umpohliew ban ksam
Hangta nga sngew kumba ruma,
Namar ngam pei ka kren khana.

7. Tang poi ha ïing Mei Pa kylli,
Nga iathuh khoit baroh ha ki,
I pa i ong thik la urlong,
"Kumba nga la iathuh na shnong."

8. Hangta kumba kit ram kit shah,
Ban im sngewrit bad ban iai shah,
Triang nga bat skhem ki ktien i pa,
Kordor palat ia ksiar rupa.

9. Jinglung mynsiem kum shong ha rngai,
Bad Mei bad Pa sha shnong leit phai,
Hynrei kyndit nga poi pyrkhat,
Ban dih ki umpohliew bym rngat.

10. Nangmih ki sngi katta nang thiang,
Ban dih ki umpohliew ba shngiam,
Ym don ba lah ia nga ban khang,
Namar mynsiem dik kik ka thrang.

11. Ha sngi khadduh jong ka taiew,
H'i pla nga thep i jingkynshew,
Ban leit ban sngap ki jinghikai,
Da la thyllíej ngam lah batai.

12. Thop man ka sngi sha umpohliew,
Ban tong ban dih namar kam sniew,
Nga pyndonkam hok ia ka por,
Namar ka long ka spah ba kor.

13. Teng teng ki wer leit kai ki Lok,
Ban leit peit Phutbol sha Polo,
Arliang mamla ki nongialeh,
Ia mynsiem jong nga pynkyndeh.

14. Haduh katne ki rangialeh,
Ia la ka liang ki ia pyneh.
La kum ki rang da la burom,
Ia ri Khasi ban im junom.

15. Marwei marwei nga dem pyrkhat,
Ia umpohliew ngam lah ban kdat,
Ko Sor-Shillong kyrkhu ia nga,
Ban long nuksa pateng mynta.

16. Teng khat nga leit sha iing Bangla,
Ba dum ba iong bad i kynsha,
Hangta nga iohi jingphylla,
Ba Sor-Shillong ka ai ia nga.

17. Ko Sor-Shillong baieit jong nga,
Haduh katne pha bah khala,
Pha long jingshai ha kaba dum,
Pha law lut phar saiteh saikhum.

18. Ha Khyndai Lad shisien nga leit,
Namar ha la marwei ngam ngeit,
Hangta nga shem ia jingshisha,
Jinglong ka Ri nga tip nangta.

19. Dohnud jong nga ka iai kynthah,
Shillong haduh katne ka lah,
Ban thaw thymmai i'u mrad ar kjat,
Bad ia u ban iai pyn pyrkhat.

20. Ha la ki rong ki mrad ar kjat,
Thik da ka por ki iai pyrkhat,
Sha iing Bangla lai saw mala,
Kut bnai ki ioh bai ja nangta.

21. Ngam tip kaei ki trei ki ktah,
Tang ba imat ban ieh kim lah,
Lehse ka dei kaba janai,
Ka Shillong kumba la batai.

22. Haduh katne ko Sor-Shillong,
Ngam poi pyrkhat ei ei nyngkong,
Pha lah ban pyndap ban pynbiang,
I 'u kup shilling i 'u sem shiliang.

23. Umpohliew kiba nga la dih,
Naduh na trai nga la dep tih,
Ngan sdang sa ka ban pyn phyrnai,
Ia Sor-Shillong kum Mawlynnai,

24. Shillong to khot to lum to lang,
Naduh Kupli hadun Rilang,
Symper, Kyllang bad Lum Shillong,
Sha jngai kin beh i 'u Khiat u Bihong.

25. Ko Sor-Shillong katne pha ai
Jingsuk jingkmen i 'u briew kynjai,
Khamtam i 'u nongdih umpohliew,
Nga sngew junom ram ym lah siew.

26. Ngan iai pyrta bad pynsawa,
Ka Sor-Shillong dei ka jong nga,
Ba ai jingim, jingsuk, jingkmen,
Khamtam lei lei ynda tymmen.

27. To iai ban sneng bad ban sharai.
Khun ka Ri ban long Mawlynnai,
Da beh sha jngai ia jingsarong,
Namar ka dei tang ke rongphong.

PART-II

SOR-SHILLONG

1. Ka Sor Shillong - ka Sor Shillong.
Nga iohsngew ba ki ong,
Tang jingsngewbha bad rong thala,
Lajan baroh ki ia khana,
Khaddup nga pyrkhat bad nga ong,
Ngan mih mynta na shnong,
Ia jingshisha nga dei ban wad,
Wat la bunsien jingeh ngan mad.

2. Hadien arsngi ba poi nyngkong,
Nga i lyngngoh shisha te Kong,
Ka ktien thylliej ngam nang batai,
Imat ki briew kim ju khuslai,
Shibun ki dukan rit ki don,
La kum ki mawkyndon,
Sdang na u wei haduh shispah,
Nongthied ruh imat kim ju jah.

3. Janmiet ynda la jan kem dum,
Nga i lymbung ki briew ia lum,
Tang shu iohi ia i nombor,
Bun ki ia wad sa ia i khor (Kiad),
Tang shu ioh rung pat dei ka por,
Ki kren ktien don akor,
"Ko Kong sngewbha sch ia ai khor,
Ia ngi tang shi bilor."

4. Tang don bai rung ki sngew la biang,
Ym da donkam ban pdiang,
Halor ka miej umthiat ka poi,
Ban ioh ban dih ki ia pynkloi,
Ki tang shu mih ki sngew kat nga,
Thiah wat hapoh nala,
Hynrei, Ah! synei kiba pli,
Tang mad bor tiak kylla baji,

5. Ah! don ki khen khmat ka leit shat,
Marwei nga hap pyrkhat,
Shano kin leit naci ki wan ?
La ong "ka baioskop ka tan",
Ki ia woh kti shijur te phi,
Teng teng bad ka pynieng kali,
Kim hun la kali ar shaka
Namar ha ki long dew thala.

6. Ynda nga mut ban leit thied jain,
Na ki ing ba jrong jlain,
Nga tang shu rung ki ong ia nga,
"Ma ma em don jaka,"
Nga mih de bak shawei nga leit
Ia jingshisha ban peit
Ah ! ni thapbalieh itynnad,
Ia nga bunsien ki pyn pyrkhat.

7. Sharum shaneng ki khmat ki phai,
Nga iohi briew iaid khlem khuslai,
Ka riam ka beit ynnai ia ong,
Ym ithuh Bah Ym ithuh Kong.
Khadduh rymphut la jain syrdep,
Ki kam katto nga ong la dep,
Nga khreh sha shnong ba ngan leit phai,
Ia jingshisha ruh ban leit ai.

8. Naduh nangne ngan iai pyrta,
Ia jingshisha ngan pynsawa,
Ko lok to kiar raimaw raidieng,
Ia jingshisha iathuh wat tieng,
Lada phim tip sngap ngan iathuh,
Ynnai leit bud shuh ia ki juh,
Lada phi dei na Nongkyndong,
Nuksa to ai ia Sor Shillong.

9. Lymda kumta nga i te phi,
Shillong kan ym long ka jong ngi,
Ko phi ki paid ka Sor Shillong,
To tip phi shong jaka la jong,
Ynnai pynitynnad nalor,
To tip to wad kat la i bor,
Hato kim dei ki jingshisha?
Kiba la jer ha phi mynta.

U LUK SING SYIEM KA HIMA WAHLONG

1. Ko Luk Sing Syiem kumba khana,
Kylleng ia me la bna,
Me long u Syiem ba khraw burom,
Jong ka Hima Wahlong,
Mynsiem jingieit ia la ka Ri,
Bad Tirot Sing, me ia tylli,
Ryngkat kiwei ki Syiem Khasi,
Ban beh ia u mynder shisngi.

2. Napoh Sylhet pyrton shipai,
Sha Pandua ki wan buhai,
Ban thom lut phar ia Ri Khasi,
Ka Ri baieit bathiang jong ngi.
Ki briew jong me hapoh u Kwang,
Ban ieng ialeh kloi lan ki sdang,
La khnam ryntieh ki la pynbiang,
Na la ka jong ka liang.

3. Na Pandua Phareng ki ong,
Ngin iaid lyngba ka shnong Wahlong,
Lada ialeh pyrshah ki Syiem,
Da snam ia ki, ngin pynlyngkien,
U Luk Sing Syiem ba don ka nam,
U Kwang ka Jingstad Blei ialam,
Ki Rang kieng wait ki Rang kieng stieh,
Shisur jingmut ki ia ryntieh,

4. Hapdeng ki khlaw synia ba rben,
U Kwang don jingkyrmen,
Ban jop ia u mynder shisngi,
Ki ieng ïaleh khlem da aili,
Waitlam u Syiem ryngkat ka Stieh,
Khlek khlek thaba kum ka lei lieh,
Ka pdiang sngewbha ia u nongshun.
Ban pom ban mait ha ban da hun.

5. "Luk Sing Bor Blei Bor Dkhen me ioh,"
Nongshun ia me u ioh kynnoh,
Ka tdem kuli ka iong hi ngit,
Hynrei me ieng hajuh hi thik,
Wat la ko Syiem ba khraw ka nam,
Ha buit nongbud me shah ïalam.
Kwah spah ka Lok bad u Shakri,
Ia me ki die h'u mynder Ri.

6. Ka kmie bapli ha jingshaiong
Ka isynei l'u khun la jong,
Namar jingieit ia la ka Ri,
U kloi la jingim ban aiti,
"Ko khun shaei mynta phi don,
Mano ba shet mano ba phon,
Ah! ko jingthaw barit bakhraw,
Shaba u don ia nga to shaw."

7. Khadduh la me nongshun ki ioh,
Ia khlieh ki dain khlem da iehnoh,
Sak sak ki rah ia u Iskat,
Ban pynshisha ba me la ngat,
Ka khlieh jong me ki la lynthaw,
Halor ki artylli ki maw,
Namar me don ka bor phylla
Bad ka long Syiem kaba shisha.

★★★

KUM SYIEM PYRTHEI

1. I thei samla kum Syiem pyrthei,
Ba shong ha ing dulan marwei,
Tang shu dei por i wan mihpaw,
Ioh burom lut na ki jingthaw,
Ka dur ka dar rynieng ryniot,
Ym don jingthew ba lah ban kot,
U riew arsap u riew arphong,
Um nud ban kiew wat ha tyngkong.

2. Shakri shakor ban Pynsngewbha,
Ia lade kim ioh por paka,
Kajuh ruh ia i thei samla,
Kam i don por ban ia khana,
La kti la kjat kam man shongthait,
Ka trei naphang kam ju pyllait,
Kam don hynmen nalor jong ka.
Ban sneng ban kraw ia u para:

3. Jingsneng jingkraw ki kur ki kha,
Ka pdiang ban pyndonkam sngewbha,
Khamtam katno ka burom eh,
Jingsneng jingkraw jong i Maheh,
Ka peit ban suk khun u hajar,
Hok ba kan ieng ha baroh phar,
Namar kan hap ban ai jubab,
H'u nongbishar ia ka ba ap.

4. Lada ka lap ki kohtympan,
Shi moloi um ka theh bad tan,
Ka kynhied jrain shaei men leit,
Da khmat ba eh ia ki ka peit,
Jingthaw baroh ki suk ki kmen,
Naduh Ri Lum haduh Ri Them,
Ka kren ia ki tang shikyntien,
Kam ju donkam ban kren bun ktien.

5. Ynda ka sngew ba ka la biang.
Ban thaw la iing baieit bathiang,
Ka iai phyrnai ha la ki por
Ki rang tyrwa hap king janor,
La bun kyrwoh ba ka ioh pdiang,
Pyrkhat katno ka jingsngewthiang.
Hynrei ka pynphai khlem bun ktien,
Rang khadar bor pyrkhat arsien.

6 U Shadkyrboh kum rang tyrwa,
U phah kyrwoh khadduh ia ka,
U da sngew biang nadong shadong.
Ban phah kyrwoh ia ka nyngkong;
Ka thei samla kum syiem pyrthei,
Khadduh kam lah kiar da lei lei,
Namar ki Blei ki ia thoh shun,
Bad u ba kan iahap shyieng krung.

7. Nyngkong ka iatbuh ha 'u Maheh,
Namar ia u kam lah pynneh,
Ban thew sawar hi thik pa thik,
Kam kwah ban lait wat shi sapit,
H 'u khun bajar pat ka pynbna,
Khnang ba kin tip ka sngi ka ia,
Jingkmen jong ki sha bym lah ong,
Wat u thylliej um lah pynjrong.

8. Bad ubaieit ka suk ka kmen,
Ha iing dulan ba dang shna shen,
Ban suk ban kmen ma u ka biang,
Ka buh jingmut kynmaw kyndiang,
Kam ju saitlah ne pyni nia,
Wat shisien ruh ia u kam tblia,
J 'u khlieh ka iing ka iai burom
Ban suk ban sain shirta junom.

9. L 'i por ka buh ban paw pyrthei,
Ban wad u khun hajar ha ei,
Riti dustur ka iai buh beit.
Khnangba kiwei ia ka kin peit,
U baieit pat ha iing dulan,
Bun jingmut jing pyrkhat pynban,
Namar ki khmat jong u ki shat,
Shawei ban kiew iing thymmai pat.

10 Halor ka khet kum Syiem ka shong,
Ka dum ka buit ka stad la jong,
Ba uba ieit u i khuslai,
Ia ka pynban pat um batai,
Ka khroh ka kjor ba un iathuh,
Ka kwah ban tip bad ban shgewthuh,
Hynrei hajuh kum lun daitnmaw,
Ei ei ruh ia ka um pynpaw.

11. Khadduh u rai ba un mih noh,
Syndon ia ka ba un klet noh,
Ba un leit shong h 'i iing thymmai,
Junom sha ka un ym wan phai.
I thei wat la kum Syiem pyrthei,
Pyrkhat katno jingsngew synei,
Ba uba ieit na ka un khlad,
Marwei kam nang shuh ban pyrkhat.

12, Shwa ba un mih ka iam pangnud,
"Ia phi ko ieit nadien ngan bud,
Lehse phi shem ba nga bakla,
Nga kyrpad rit to map ia nga.
Balei ko ieit ba phi leh bein,
Ia nga ka riew kynthei phim khein
Hangno pat ngan pynshong nongrim,
Khlem ma phi ieit ban ri ngam im."

13. "Ka pap ka sang aiu kynrad,
Haduh katne ha nga ka ngat,
Imat nga dei ka riew poi ei,
Ba shah lehbein ha khmat pyrthei,"
Thik kumba shet ka tih pongdeng.
Ia ka ryngieng u kynram reng,
Wat la shaiong lut ki jingthaw,
Khun bynriew pat un hap wad daw.

NOHKALIKAI

1. Katba na ling i mei nga jam,
Sha khlaw ban leit thohdieng,
Sharum shaneng ki kjat ki lam,
La kumba her u kyrteng,
Kyndit ! kum ha ri jingphohsniew,
Dur briew kum puri Blei,
Nga skhem jingmut ban pyneh rngiew,
Ban tip naduh thymmei.

2. Balei phi shong riehtngen marwei ?
Hangne hapdeng lawbah
Iathuh ia nga thei puri Blei,
Shawei khuoor ban rah,
"Ba phin dup tip kyrteng jong nga,
Shajrong to khmied nyngkong,
Ngan iathuh hok ha phi mynta,
Bad ngam kwah ban pynmong.

3. "Nga dei kyiteng Noh Ka Likai,"
Shawei de wiak i phai,
"Ka kyrteng hok ia nga la ai,
Mei Pa naduh hyndai,
Balei pat thei ba ki tuid sah?
Kito ki wah Rupa,
Iathuh ia nga seh lada lah,
Ne kin tuid sah shirta?

4. Kaei ka khia kaei ka shon?
Iathuh ia nga mynta,
Mano ba shet mano ba phon?
Ne kaei phi duna,
"Ngam kwah iathuh ne wat ban sngap,
Kyntien b'la mih na phi,
Ba kum ia nga ka riew shem pap,
Riew Rangli Riew Juki.

5. Phi long ha nga kum Purimai,
Ba biang rynieng ryniot,
Hynrei kumno pat ngan leit phai?
Khlem da ioh thew dieng kot,
Rymphum u shnmuh ba phi thad sngi,
Haduh ha khongdong jat,
Ummat phyrnai kum ki kjat sngi,
Shawei balei phim shat.

6. "Ym don jaka shuh Bah ia nga,
Hapneh ka sla pyrthei,
Nga hun hangne ban shong ban sah,
Im kat b'U ai U Blei",
Nga sngewhun mynta ban leit phai,
Khubor shawei ban ai,
Hapdeng lawbah don Purimai.
Sha nong kam lah ban phai.

7. Ko lok ko jor hynmen para.
To ia sngap phi mynta,
I Purimai i shong i sah,
Marwei hapdeng lawbah,
U slap u lyer wat la ki shoh,
Hynrei im i pyrwa
Kynrad U i na lyndet lyoh,
Shirta sah ka khana.

***

43

KHUNSWET

1. Ha sngap ko lok ka juk mynta,
Ia ar ngut khunswet shipara.
Ba khlem ki kmie ba khlem ki kpa,
Ki sah tang jingkynmaw shirta.
Kyrteng hynmen u dei u Ten,
I para pat kyrteng i Phen,
Ki im sngewbha pahuh pahai,
Ban ioh ka bam kim ju khuslai.

2. Hymmen ba kum u khlieh ka ling,
U trei u beng marwei khlem tieng,
I para kum i nongkynshew,
Ban roi ka spah ban roi ka phew,
Katba ki sngi ki snem ki iaid,
Ki trei ki beng khlem jing sngewlwait,
Hapdeng ka koit hapdeng ka khiah,
Suki jingkmen ka sdang kynriah.

3. Katba ha lyngkha u trei kam,
Ia u jingpang sdang teh lakam,
U POI SHA IING LA KUM U BRIEW
BA WAN NA RI KI JINGPHOHSNIEW,
Katba ki sngi taiew ki iaid,
Jingpang ia u kam man pyllait.
U pyrkhat pop aiu u leh,
Ba U Nongthaw u sneng tyngeh.

4. Ki sngi ki ia u iai sngewthuh,
Jingpang ia u kam pyllait shuh,
U khot hajan ia i para,
Ban sneng ban kraw khadduh ia ka,
"Ko hep" u ong, "ngan sa leit noh,
Ha ka ri sha lyndet ki lyoh,
Ia phi ko hep ngam lah ialam,
Namar i 'u lyoh phim pat dei kam."

5. "To im tipsngi longbriew manbriew,
Da kiar raimaw na ki jingsniew,
Da kynmaw I U Nongbuh Nongthaw,
Ja nga to sah tang jingkynmaw,
To sieng iwbih na por sha por,
To kren to leh da don akor,
Ban sah pyrto h'u briew U Blei,
Katba phi dangsah ha pyrthei.

6. "Hep . . . Hep, sa rah ia nga,
Sa rah ia nga sha lum jingtep,
Sa rah ia nga sha lum jingtep,
Kynrad wat iam ia nga,
I mei ruh phim don, i pa ruh phim don,
Phin sah sa tang marwei hi,
Sa rah ia nga sha lum jingtep
Kynrad wat iam ia .... (Nga)."

KA DORBAR BAH

1. Ka Dorbar bah, ka Dorbar bah,
Jong laiphew ki jingthaw,
Ban jied ia myntri korbar ri,
Ban peit ban i ia ki,
Kumba sotti juk la kylla,
Ym lah jied da ba suk,
Khadduh la hap ban buh ka ia,
Namar ba mih arliang mamla.

2. Shisien ba la kylla mamla,
Sob Sob la buit ki phnieng
Nyngkong ban thaw la i dustur.
Ha lympung ban ia tur,
Hapdeng iong ki arliang mamla,
Tang ar kynrem lyndan,
Ba bit ba biang nadong shadong,
Baroh baroh ki ong.

3. Dustur ka Thring kum lei khuri,
Sharum shaneng ka her,
Bad la nongbud ka iai pyrta,
"Sngewbha ia kyrshan lem ia nga,
Lada ka jingkyrshan phi ai,
Tang kum nuksa ngan long,
Ngan her ngan peit I u pud ka ri,
Ban suk ban sain ma phi."

4. Hehbor ha la ka jong ka dur,
Bad nia bad kti u kdew,
"Ngan tang shu poi tiap ha ka thong,
Nongbud ka Thring ngan khniot nyngkong,
Katne ka nam nga don lypa,
Tip lut baroh jingthaw,
Ngan iaid ngan mih bad la nongbud,
Ka spah ka hajar ngam bynnud."

5. "Wat ju ngeit biej ia riewkynthei,
Pyrkhat kumno kan her,
Khamtam lei lei i khiew ba tlot,
Kumno shata in kot,
Hynrei baroh to peit shane,
Katne nga don ban ai
Khnang ba ha nga phin ia ai kti,
Ban suk ki khun ka ri."

6. "Katto shuwa to khie,
Ialap iathuh khana,
Nga kular khambun shah,
Ynda iathong ngan lah."
Ki sngi ki ia ki iaid,
Ban rai u thap u dap,
Ia arngut tied klong snam,
Ban ap ia u namtam.

7. U pait ka kuli juk ba sian,
U shim da kti kadiang,
Ka kti kamon ki pyndonkam,
Shaba mon ban ai tam,
Kham lah kiba rit briew,
Ban ia kiba khlain bor,
Kham lah ba stad thylliej,
Ban ia ka spah pynbiej.

8. Shisien nam tam b'la ioh,
Hangta kin sdang ban ong,
Ynnai shong ha mula,
Kham lah ka ring Bangla,
U kew u krai ha ki hali,
La wan bam lut ki phreit,
Hap kynshew ban puh nur,
Shuwa ban sdang ka phur.

9. Hangta shi slem jlang ba ki jah,
Na jingkular b'la ai,
Khlem pyni wat ia la dur khmat,
Ia jingkular ki bthat,
Ynda jan dap da ki phew bnai,
Kular ki sdang pynshai,
Ban biej u rit u rta,
Ki sdang ban pyni nia.

47

KO SHNONG BA KHA IA NGA

1. Ka por ia Poi ia phi ia nga,
   Ban ia phai la ki khmat shata,
   Sha jaka b 'la kha da shisha,
   Ka shnong ba shong i mei i pa,
   Ngan iathuh nyngkong da kyrteng,
   Ka Mawsahew yn ym lah weng,
   Nga ngeit baroh phin sngewphylla.
   Ban tip ia kyrteng kum kata.

2. Nangne ki mih ki Rangkynsai,
   Da la thylliej ngam lah batai
   Kiba lah eh ban pynkylla,
   Ia ka katkum ka juk mynta,
   Kane ka Shnong kam jngai palat,
   Shaphang Sepngi to ia pyrkhat,
   Tang Khad Khyndai Kilometer,
   Na Mawmihthied kam pat dei War.

3. Ki briew ba shong ba sah hangta,
   Ki dei ba trei shitom shirta,
   Ban ioh u khaw tang shi pyrha,
   Ki hap ban iaid jin ar kynta,
   Ka Sngi u Slap wat la ki shoh,
   Ia ki pynban long kumba doh,
   Khulom jong ki dei tang ka wait,
   Niut kum ka kotsada khlem lait.

4. Ka them ki hiar u thiep ki kiew
U niut u nier ban prat ban thiew,
Sohmanir, Sohmrit, Synsar. Latyrpad,
Dei mar ai jingimym da kiwei pat,
Ban tip hapoh kane ka shnong,
Ym don ophis naduh nyngkong,
Lait tang iing ai dawai kawei,
B 'la neh mynta da snem khadwei.

5. Arphew san snem surok la plie,
Kali ban iaid pat ki dang thlia,
Namar kham bha surok kulai.
Kumba baroh ki ia batai,
Ka kor ai ding ba ai jingshai,
Ha bun ki iing ki sem hyndai,
Por Tlang ban peit jingitynnad,
Tang poi por Lyiur shano ngin wad.

6. Ba phin dup tip ko lok ko jor,
Hapoh ka Shnong naduh Mynnor,
Don i jaka ym jngai na Shnong,
I mawtupia kumba ki ong,
Lada nangne phin peit sawdong,
Ka Wah Bakra phin i nyngkong,
Ka them Ri War ba itynnad,
Ban peit bunsien phin hap pyrkhat.

7. Hapdeng jong ar tylli hi shnong,
Mawsabew bad Ramdait la ong
Pubon phylla hangta ka don,
Naduh hyndai kuma kulong,
Phin da iohi lei lei nyngkong
Sbiak phin ong dei nadong shadong,
Pubon phylla shisha phylla.
Ym don ha kiwei ki jaka.

8. Kumba long kiwei ki jaka
U nong Synshar ka don mynta,
U khlieh synshar jong ka Hima,
Ka nam dang tip haduh mynta
Um shong kli kti u jai im sngi,
Ioh u leh trai u riew shi sngi,
Jingeh u thom na por sha por,
Khlem da pynbor u lok u jor.

9. Haduh kattei ki jingpbylla,
Balei hajuh pha sah mynta
Ne hato beh u lyer jingduk?
Iathuh seh ia nga ba ngan suk,
Lada nga tip bad nga iohi,
Ba pha kiew irat man ka sngi,
Nga sngew la biang ia nga katta,
Ah! Shnong baieit bathiang jong nga.

